

Inovačný toolkit

Co-funded by the
European Union

Praktický sprievodca
pre slovenské obce a samosprávy

Obsah

1	ÚVOD	4
2	POUŽITÉ SKRATKY	6
3	SLOVNÍČEK SMART POJMOV	8
4	PREČO V MESTÁCH ZAVÁDZAŤ SMART RIEŠENIA?	10
5	MOŽNOSTI FINANCOVANIA INOVÁCIÍ	16
	Program Slovensko	19
	Európska investičná banka	22
	Európsky fond pre energetickú efektívnosť	23
	EU4Health	24
	Európska územná spolupráca (Interreg)	25
	Slovenský investičný holding (SIH)	30
	Horizont Európa	31
	Program LIFE	32
	Program Digitálna Európa	33
	URBACT IV – Program spolupráce v oblasti rozvoja miest	34
	Urbánna agenda pre EÚ	35
	Európska mestská iniciatíva	36
	Inovačný fond	37
6	PRÍBEHY DOBREJ PRAXE	38
	Systém predpovedania a prevencie bleskových povodní	40
	Start-upy s inovatívnymi riešeniami mobility	41
	Informatizácia MHD v Bratislave – informačné tabule	42
	Vývoj ekosystémových nástrojov a služieb pre ochranu a obnovu biodiverzity v Bratislave a Viedni	43
	BAUM2020 – „Bratislava Územný Manažment 2020“	44
	CERlecon – “CENTRAL EUROPE Regional Innovation Ecosystems Network”	45

civitta

 Hopero

 Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

 MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Úvod

Inovačný toolkit podrobne predstavuje základné nástroje a možnosti financovania aktivít v oblasti inteligentných miest na rôznych úrovniach, s dôrazom na ich praktické využitie pri plánovaní vlastných projektov. Okrem informačnej funkcie o programoch obsahuje aj kľúčové pojmy týkajúce sa inteligentných miest a vymedzuje rôzne typy inteligentných projektov. V poslednej časti toolkit prináša unikátny pohľad na realizované projekty, či už v domácom alebo zahraničnom prostredí. Prílohu tvoria praktické pracovné listy, ktoré Vám pomôžu vypracovať žiadosť: analýza potrieb, strom problémov a príležitostí, matica stakeholderov.

Zámerom tohto sprievodcu je nielen vysvetliť, kde a ako hľadať financovanie pre Vaše smart projekty, ale aj poskytnúť návod, ktorý vám umožní lepšie naplánovať

vaše kroky v procese získavania finančných prostriedkov. Okrem toho sa dozviete o hlavných podmienkach týchto finančných programov, čo vám pomôže lepšie pochopiť, aké subjekty môžu mať prospech z týchto príležitostí – či už verejné inštitúcie, neziskové organizácie alebo podniky.

Mestá a obce po celom svete hľadajú alternatívy, ktoré im umožnia reagovať na digitálnu revolúciu, adaptovať sa na dôsledky zmeny klímy a pokračovať vo svojom fungovaní na úrovni kvality života požadovanej miestnymi obyvateľmi. To si vyžaduje odvahu prichádzať s inovatívnymi riešeniami a zároveň dať priestor ľuďom, ktorí sú aktívni, zaujímajú sa o svoje okolie a chcú ho zmeniť. Pevne veríme, že aj náš toolkit prispieje k tomuto zámeru a bude Vám užitočným sprievodcom pri zavádzaní inovácií vo Vašom meste či obci.

Tím autorov EIT URBAN MOBILITY

Použité skratky

CAPEX – Kapitálové výdaje

EEEF – Európsky fond pre energetickú účinnosť

EFRR – Európsky fond regionálneho rozvoja

EIB – Európska investičná banka

EŠIF – Európske štrukturálne a investičné fondy

EÚ – Európska únia

EUI – Európska mestská iniciatíva

EZÚS – Európske zoskupenie územnej spolupráce

HaDEA – Európska výkonná agentúra pre zdravie a digitálne technológie

MSP – malé a stredné podniky

R&D (research and development) – výskum a vývoj

SIH – Slovak Investment Holding

SR – Slovenská republika

Slovníček

Slovníček pojmov, s ktorými sa najčastejšie môžete stretnúť pri čítaní inovačných výziev, v odborných článkoch venujúcich sa tejto tematike alebo pri plánovaní projektov s Vašími projektovými partnermi.

Digitalizácia

Pod termínom digitalizácia v kontexte tejto stratégie sa rozumie riadený proces premeny tradičného systému ako celku ako aj jednotlivého objektu z jeho fyzickej, či analógovej formy do zodpovedajúcej elektronickej podoby. V niektorých prípadoch v texte nahrádza termín informatizácia.

Dáta (údaje)

Dáta, alebo údaje sú jednotlivé fakty, informácie ako súčasť istého prejavu, správy, tlačiva a podobne.

Inovácia

Inovácia vo všeobecnosti znamená: obnovovanie, obnovenie, zavádzanie, zavedenie niečoho nového. Takisto pod týmto termínom môžeme rozumieť nový jav, výrobok a podobne.

Smart City – Inteligentné mestá

Systémy, kde sú ľudia vo vzájomnej interakcii a využívajú energetické vstupy, materiály, služby a financovanie na urýchlenie procesu udržateľného ekonomického rozvoja a zvýšenia životnej úrovne.

AI (Artificial Intelligence)

Umelá inteligencia je program alebo viac programov, kt. umožňujú počítaču alebo robotovi presahovať ľudskú mozgovú kapacitu, rýchlosť a výkon.

BI (Business Intelligence)

BI aplikácie a systémy zhromažďujú a vyhodnocujú interné dáta. Závěry z týchto analýz slúžia pre podporu rozhodovania a zvyšovania riadenia výkonnosti podniku.

Open Data

Informácie a dáta zverejnené na internete, kt. sú ľahko dostupné pre užívateľov, sprístupnené s minimálnymi obmedzeniami používania dát.

SCC (Smart Cities and Communities)

Inteligentné mestá a komunity, kde sa popri zapojení inteligentných technológií k získavaniu nových dát pre efektívne riadenie a správu mesta kladie dôraz aj na aktívnu prítomnosť obyvateľov.

Social Innovations

Nové nápady alebo spôsoby práce, kt. prinášajú pozitívne efekty, zlepšujú alebo riešia potreby komunít a spoločnosti.

Waste Management

Hospodárenie s odpadmi.

Internet of things

Všetky zariadenia, ktoré označujeme ako „smart“ alebo „inteligentné“ a ktoré sú prepojené s internetom. V mestách umožňuje IoT efektívnejšiu správu mesta, šetrenie energie a mnoho ďalšieho.

Machine learning

Dátové pripojenie medzi technickými zariadeniami alebo strojmi s rýchlym internetovým pripojením.

Big data

Prepojenie veľkých dátových záznamov z viacerých zdrojov.

Cloud

Virtuálny priestor pre úschovu dát.

eGovernment

Usiluje sa o efektívny výkon verejnej správy za pomoci informačných a komunikačných technológií.

HCD (Human Centered Design)

Ide o dizajn napr. verejného priestoru inšpirovaný potrebami užívateľov (napr. vozíčkarmi).

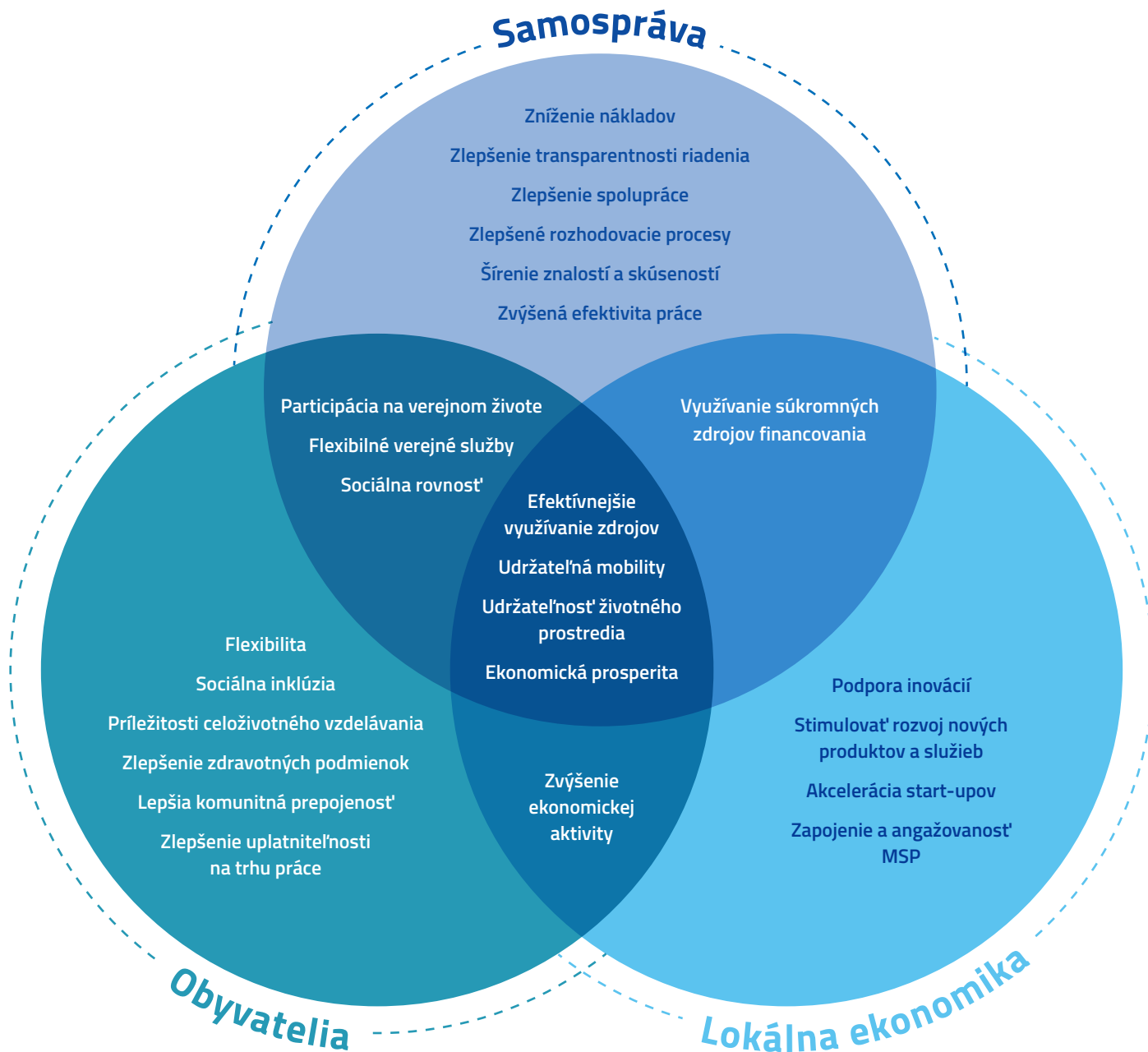
IKT (Informačné a komunikačné technológie)

IKT vzniklo z IT po tom, kedy medzi sebou začali komunikovať počítače a počítačové siete.

Prečo v mestách zavádzať smart riešenia?

Klimatické zmeny majú významný dopad na mestské prostredie a ovplyvňujú kvalitu života ich obyvateľov. Extrémne horúčavy, bleskové povodne, veterné smršte, zhoršená kvalita ovzdušia, strata biodiverzity – to sú len niektoré z príkladov, ako dôsledky zmeny klímy ovplyvňujú náš bežný život. Klimatická kríza však môže mať aj ďalšie, menej viditeľné vplyvy na ľudské zdravie a životy, ako to, že nám je v lete viac horúco. Zvýšenie globálnych teplôt má vplyv aj na poľnohospodárstvo a môže ovplyvniť dostupnosť a ceny potravín. Niektoré regióny sú klimatickými zmenami postihnuté viac ako iné a to môže viesť k migrácii ľudí do miest, čo kladie ďalšie nároky na mestskú infraštruktúru.

Smart riešenia a digitalizácia prináša úžitok nielen životnému prostrediu a v boji s klimatickou krízou, ale prináša nové príležitosti aj pre občanov a firmy. Technológie môžu pomôcť optimalizovať výrobu, znížiť emisie a odpad, zvýšiť konkurenčné výhody firiem a priniesť zákazníkom nové služby a výrobky. Digitalizácia verejných služieb zase môže zjednodušiť prístup občanov ku kľúčovým službám – od podania daní až po možnosť konzultovať lekára bez toho, aby ste mu zaklopali na dvere. Smart riešenia pre mestá zahŕňajú napríklad aj integráciu mestskej a regionálnej dopravy, reguláciu parkovania v meste, zavádzanie „inteligentných“ kontajnerov, ktoré oznámia, kedy je potrebné odvieť odpad, znižovanie energetickej náročnosti budov napríklad zelenými strechami, ale aj širšie využitie verejného osvetlenia.

Čo je to smart riešenie?

Inteligentné, čiže "smart" riešenia predstavujú efektívne a inovatívne prístupy pre zlepšenie každodenného života občanov, fungovania miest, samospráv a štátu. Smart riešenia sú koncipované tak, aby na jednej strane uľahčovali a optimalizovali riadenie spoločnosti a na druhej strane zvyšovali kvalitu života jednotlivcov. Za inteligentné mestá a regióny považujeme také, ktoré využívajú dáta, informačné a komunikačné technológie a participáciu, teda zapájanie širokej škály zainteresovaných strán do rozhodovania, ako nástroje na dosahovanie cieľov

prispievajúcich k úspore finančných a materiálnych zdrojov, poskytovaní kvalitnejších, pohodlnejších a efektívnejších verejných služieb a napĺňaniu merateľných ukazovateľov na úrovni mesta alebo regiónu¹.

Nejde však len o technické alebo technologické riešenia pre veľké mestá alebo samosprávy. Smart projekty majú zlepšiť kvalitu života ľudí v obciach akejkoľvek veľkosti. Môžu, ale nemusia byť technického charakteru.

Tieto riešenia by však mali byť vždy založené na komunikácii s občanmi a ďalšími cieľovými skupinami v obci/meste a vždy by malo ísť o činnosť, na ktorej spolupracujú všetci predstavitelia samosprávy.

Typy Smart City projektov

Plánovanie udržateľnej dopravy:

Vytváranie dopravných plánov v súlade s princípmi udržateľnej mestskej mobility a maximálnym využitím synergických efektov medzi dopravou, energetikou a informačnými a komunikačnými systémami (napr. Využívanie inteligentných svetelných signalizácií a sledovanie pohybu chodcov a cyklistov na optimalizáciu dopravného toku)

Podpora zdieľaných dopravných prostriedkov:

Zameriava sa na hľadanie motivujúcich modelov, ktoré zvýšia atraktivitu verejnej hromadnej dopravy a obchodných prístupov na zdieľanie, či efektívne využitie vozidiel nákladnej dopravy alebo zdieľanie osobných automobilov (napr. Smart systémy monitorovania meškania a výluk MHD)

Integrovaná multimodálna verejná doprava:

Podporuje optimálne prepojenie rôznych služieb verejnej dopravy s mobilnými aplikáciami (napr. Vytvorenie jednotného mobilného platobného systému pre verejnú dopravu)

Riadenie dopravy:

Využíva dáta o dopravnej situácii na riadenie dopravy s ohľadom na aktuálne alebo predpovedané poveternostné podmienky, energetickú efektívnosť a environmentálne vplyvy (napr. Využívanie dát o dopravnej situácii na dynamickú úpravu svetelných signalizácií a optimalizáciu trás dopravných prostriedkov)

Zber odpadu:

Zahŕňa umiestnenie senzorov do odpadových nádob, monitorovanie ich aktuálneho stavu a využitie navigačných systémov na optimálne plánovanie svozov odpadu

vzhľadom na dopravnú situáciu (napr. Inštalácia senzorov do odpadových kontajnerov na monitorovanie ich plnosti)

Čistá mobilita a služby:

Zdôrazňuje využitie elektrických alebo hybridných dopravných systémov pre efektívnejšie poskytovanie miestnych sociálnych, zdravotných alebo mestských služieb s menšími environmentálnymi dopadmi na mesto. (napr. Rozšírenie flotily verejných elektrických autobusov)

Používanie nových materiálov a inovatívnych riešení:

Vytvára podmienky na využívanie nových materiálov a inovatívnych riešení pre osvetlenie, vykurovanie, chladenie, energetiku a zahŕňa aj verejné nabíjacie stanice pre elektromobily. (napr. Výstavba inteligentných verejných budov s energeticky účinnými materiálmi)

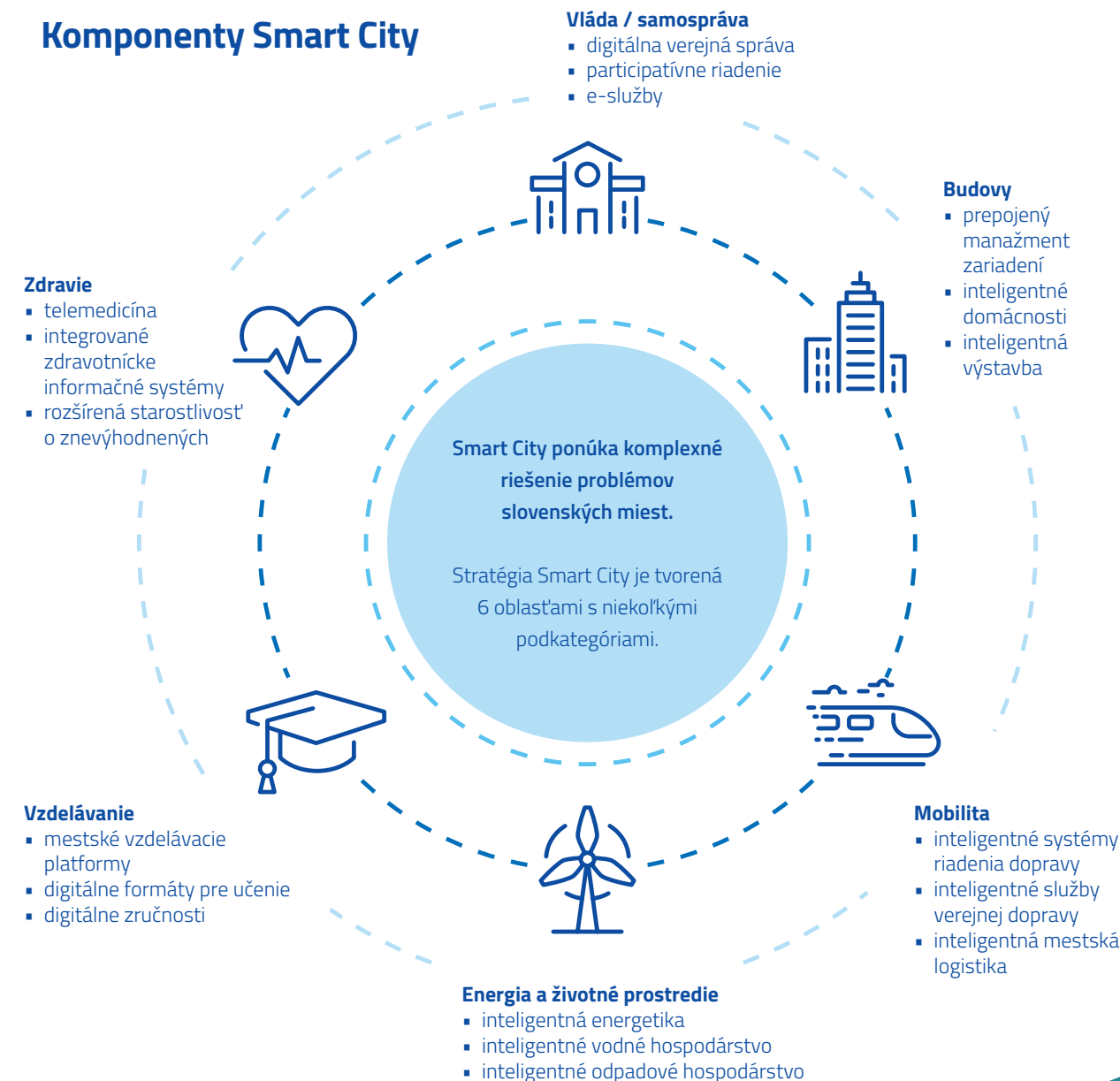
Nové riešenia s nulovou energetickou záťažou:

Zahŕňa vytváranie podmienok pre inovatívne riešenia, ktoré povedú k výstavbe budov alebo mestských štvrtí s nulovou energetickou záťažou (tzv. zero energy development). (napr. Vytváranie nových mestských štvrtí s pasívnymi domami, solárnymi systémami a využívaním geotermálnej energie)

Kombinácia a spravovanie viacerých zdrojov dát:

Podporuje vzájomnú spoluprácu medzi mestskými systémami a zabezpečuje synergické využívanie verejných dát, dát z infraštruktúry a interných dátových systémov mesta, pričom to položí základy pre riadenie mesta a systém rozhodovania s využitím cloudových služieb. (napr. Vytvorenie cloudového systému pre efektívne riadenie mesta a informované rozhodovanie)

Komponenty Smart City

Možnosti financovania inovácií

Európska únia (EÚ) podporuje mestá pri zavádzaní inovácií a smart riešení rôznymi finančnými nástrojmi a programy. V tejto časti toolkitu nájdete prehľad týchto podporných opatrení, ktorý zahŕňa informácie o potenciálnych príjemcoch finančných prostriedkov, ich výške a približnej dĺžke prípravy žiadosti o financovanie. To Vám pomôže lepšie plánovať jednotlivé kroky a potrebné kapacity pre prípravu žiadosti.

Programy financovania sú úzko spojené so strategickými prioritami EÚ. Dve hlavné priority, Európska zelená dohoda a Digitálna dekáda 2030, majú významný vplyv na inovačné politiky EÚ a nakoniec aj na samotné finančné programy. Projekty, ktoré získavajú finančnú podporu, sú povinné prispievať k politickým cieľom EÚ a cieľom strategických priorít. Táto požiadavka je uvedená v oznámení o výzve na predkladanie návrhov v príslušnom finančnom programe. Preto je dôležité okrem cieľov výzvy mať všeobecné povedomie aj o príslušných prioritách a politikách EÚ pri procese prípravy žiadostí.

EURÓPSKA ZELENÁ DOHODA

Premena EÚ na moderné a konkurencieschopné hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje a zároveň chráni prírodné prostredie v Európe, bojuje proti zmene klímy a umožní Európe stať sa do roku 2050 uhlíkovo neutrálnym kontinentom, ktorý efektívne využíva zdroje.

EURÓPA PRIPRAVENÁ NA DIGITÁLNY VEK

Podpora digitálnej transformácie investíciami do podnikov, výskumu a inovácií, reformou ochrany údajov, posilnením postavenia ľudí so zručnosťami potrebnými pre novú generáciu technológií a zavádzaním zodpovedajúcich pravidiel.

HOSPODÁRSTVO, KTORÉ PRACUJE V PROSPECH ĽUDÍ

Posilnenie hospodárstva EÚ pri súčasnom zabezpečení pracovných miest a znižovaní nerovností, podpora podnikov, prehĺbenie hospodárskej a menovej únie a dokončenie bankovej únie a únie kapitálových trhov.

SILNEJŠIA EURÓPA VO SVETE

Posilnenie postavenia EÚ na svetovej scéne ako aktéra presadzujúceho silný, otvorený a spravodlivý obchod, multilateralizmus a medzinárodný poriadok založený na pravidlách. Posilnenie vzťahov so susednými krajinami a partnermi a upevnenie schopnosti EÚ zvládať krízy civilnými a vojenskými prostriedkami.

PODPORA EURÓPSKEHO SPÔSOBU ŽIVOTA

Presadzovanie základných práv a zásad právneho štátu ako oporného stĺpu rovnosti, tolerance a sociálnej spravodlivosti. Riešenie bezpečnostných rizík, ochrana a posilnenie postavenia spotrebiteľov, ako aj vývoj systému pre legálnu a bezpečnú migráciu, a zároveň účinné riadenie vonkajších hraníc EÚ, modernizácia azylového systému EÚ a úzka spolupráca s partnerskými krajinami.

NOVÝ IMPULZ PRE EURÓPSKU DEMOKRACIU

Posilnenie európskych demokratických procesov prostredníctvom prehĺbenia vzťahov s Európskym parlamentom a národnými parlamentmi, ochrana demokracie EÚ pred vonkajšími zásahmi, zaistenie transparentnosti a integrity počas legislatívneho procesu, ako aj širšie zapojenie Európanov do formovania budúcnosti EÚ.

Program Slovensko

<https://eurofondy.gov.sk/program-slovensko/>

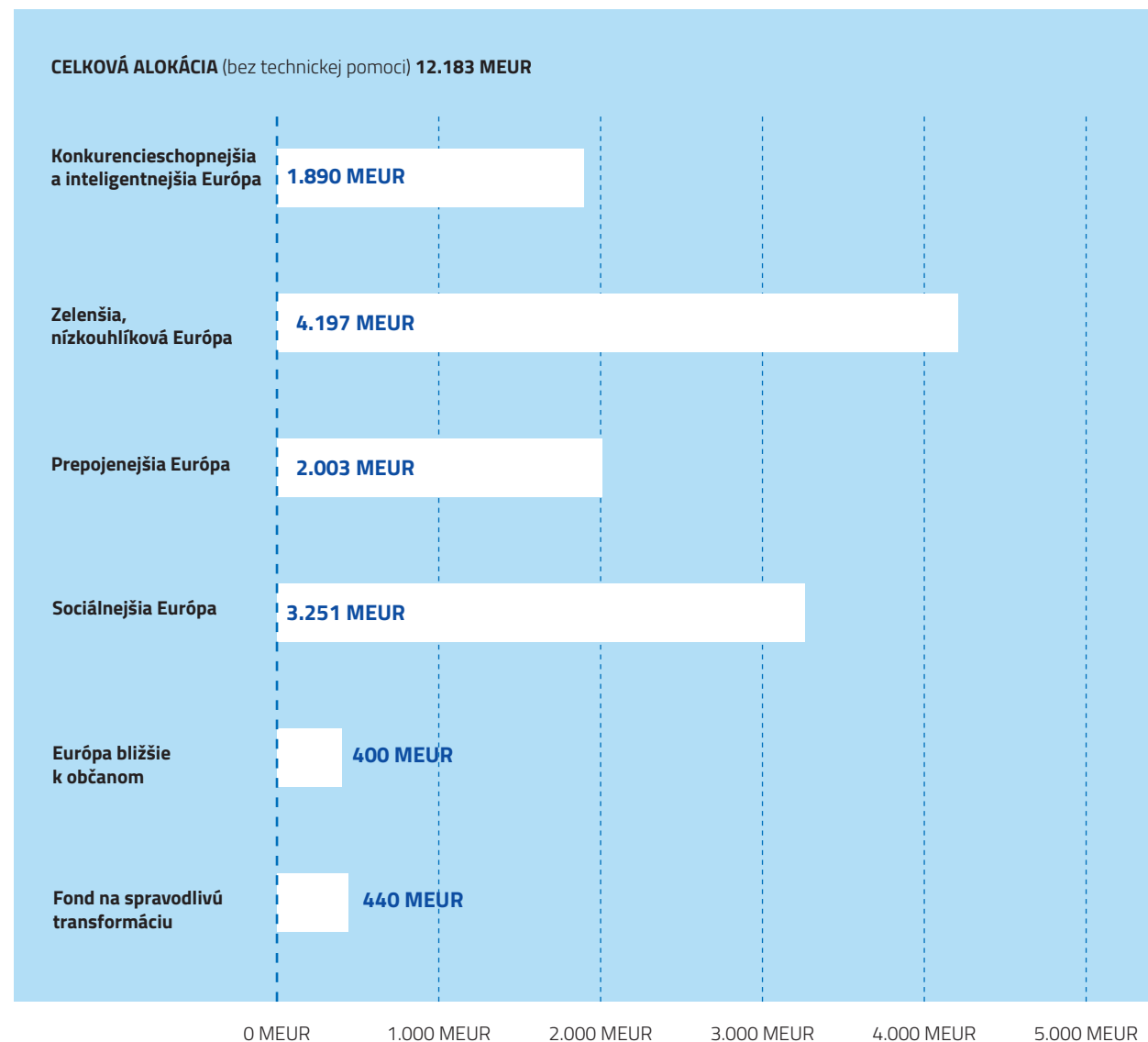
Európske štrukturálne a investičné fondy (označované aj ako "eurofondy"), ktoré sú k dispozícii v programovom období 2021-2027, sú riadené a spravované cez Program Slovensko. Prostredníctvom neho sa budú investovať vyčlenené prostriedky z rozpočtu EÚ a zo štátneho rozpočtu SR. Cieľom Programu Slovensko je vyrovnávať rozdiely

v rozvoji, posilňovať konkurencieschopnosť a tvoriť pracovné miesta. Program bude financovať projekty v oblastiach, ako je infraštruktúra, digitalizácia, inovácie, energetická efektívnosť a dekarbonizácia, environmentálna udržateľnosť a podpora malých a stredných podnikov.

Oprávnení žiadatelia:

Obce, samosprávne kraje, vnútroštátne orgány, mimovládne a neziskové organizácie, združenia a nadácie, a malé a stredné podniky (MSP).

GRAF 1: PREHLAD FINANČNÝCH ZDROJOV PROGRAMU SLOVENSKO NA OBDOBIE 2021 – 2027

STRUČNÉ FAKTY

Integrované územné investície

Integrovaná územná investícia sa môže realizovať ako individuálny projekt alebo komplexný projekt, pričom IÚI musí prispievať k naplneniu viac ako jednej priority Programu Slovensko. Za IÚI sa považujú logicky previazané kľúčové a doplnkové aktivity financované zo zdrojov Programu Slovensko.

Udržateľný mestský rozvoj

UMR je nástrojom na podporu riešenia spoločných výziev a problémov jadrového mesta a jeho zázemia, vrátane využitia rozvojového potenciálu územia. Územie UMR je chápané ako územie intenzívnych interakcií jadrového mesta a obcí jeho zázemia, v ktorom možnosť a efektívnosť využitia rozvojového potenciálu, riešenia problémov a výziev je podmienená medzi komunálnou spoluprácou a implementáciou spoločnej stratégie (napr. v oblasti dopravnej obsluhy, zásobovania vodou, odpadového hospodárstva, služieb obyvateľstva, školstva, protipovodňovej ochrany, rekreácie a pod.). O využití eurofondov rozhodne kooperačná rada UMR.

Alokácia IUI

2,13 MEUR

Miera financovania

V závislosti od konkrétnej výzvy

Trvanie projektu

V závislosti od konkrétnej výzvy

Počet strán žiadosti

V závislosti od konkrétnej výzvy

Odhadovaná dĺžka procesu písania žiadosti

V závislosti od konkrétnej výzvy, cca. 100 - 300h

Európska investičná banka

Európska investičná banka (EIB) má za úlohu prispievať k integrácii, vyváženému rozvoju a hospodárskej a sociálnej súdržnosti v členských krajinách Európskej únie. Banka poskytuje financovanie a odborné know-how pre stabilné a udržateľné investičné projekty, pričom jej cieľmi sú rozvoj

regiónov a podpora malých a stredných podnikov v súlade s prioritami Európskej komisie. EIB investuje do rôznych odvetví, vrátane infraštruktúry, rozvoja podnikania, miest a obcí, životného prostredia, sociálnych projektov, vedomostnej ekonomiky, zdravotníctva a vzdelávania.

Oprávnení žiadateľa:

Subjekty verejného sektora – mestá a obce, štátom vlastnené firmy a organizácie, MSP, veľké firmy a podniky

Nástroje EIB	Príklady financovania
Investičné úvery a rámcové úvery Priame úvery pre špecifický investičný projekt alebo program, rámcový úver pre investičný program rozvoja viacerých oblastí	<ul style="list-style-type: none"> Úver pre mesto/región na financovanie jeho rozvoja prostredníctvom implementácie inovatívnych riešení Rámcový úver pre mesto/región na financovanie inovatívnych riešení – spolufinancovanie s EŠIF (Európske štrukturálne a investičné fondy) Pre súkromný sektor: Úver pre dodávateľov inovatívnych riešení na základe zmlúv s mestami a regiónmi R&D (research and development) úver pre vývoj inovatívnej technológie
Spolupráca s komerčnými bankami Rámcové zmluvy pre financovanie investičných projektov	<ul style="list-style-type: none"> Rámcový úver pre sprostredkovateľa (komerčnú banku) pre financovanie Smart City
Investičné platformy a fondy Vytváranie investičných platforiem a fondov	<ul style="list-style-type: none"> Investície do mestských rozvojových fondov, fondov pre podporu investícií inovatívnych riešení Vytváranie investičných platforiem s národnými rozvojovými bankami (kombinácie EŠIF a zdrojov EIB)

Európsky fond pre energetickú efektívnosť

Európsky fond pre energetickú účinnosť (EEEF) má za cieľ podporiť environmentálne ciele Európskej únie týkajúce sa klímy a prispievať k vytvoreniu udržateľného energetického trhu. Zameriava sa na ochranu klímy prostredníctvom spolupráce, ktorá spojí súkromný a verejný kapitál. EEEF poskytuje trhové financovanie pre komerčne udržateľné verejné projekty zamerané na energetickú efektívnosť, obnoviteľnú energiu a čistú dopravu v členských krajinách EÚ, najmä v mestských oblastiach. Investície podporované EEEF v udržateľnej energii, ktoré

sú realizované v spolupráci s miestnymi, regionálnymi a v určitých prípadoch aj vnútroštátnymi verejnými orgánmi, môžu zahŕňať energetickú efektívnosť vo verejných budovách, investície do výroby elektriny a tepla, investície do decentralizovaných obnoviteľných zdrojov energie, vrátane mikroelektrární, iniciatívy pre čistú mestskú dopravu, modernizáciu infraštruktúry, ako je pouličné osvetlenie a inteligentné siete, a udržateľné energetické riešenia s potenciálom pre inovácie a hospodársky rast.

Oprávnení žiadateľa:

Fond poskytuje podporu mestským, miestnym a regionálnym orgánom, ako aj verejným a súkromným subjektom, ktoré konajú v mene týchto orgánov. Projekt musí mať priamu alebo nepriamu spojitosť s obcami, čo môže byť dosiahnuté prostredníctvom priamej účasti obce (napríklad vlastníctvom budovy alebo investíciou) alebo cez dlhodobú zmluvu medzi obcou a treťou stranou.

STRUČNÉ FAKTY

Kto?	Mestské, miestne a regionálne orgány, ako aj verejné a súkromné subjekty, vrátane miestnych energetických služieb, spoločností poskytujúcich energetické služby, spoločnosti poskytujúce centralizované zásobovanie teplom a elektrickou energiou, sociálnych bytových združení a poskytovateľov verejnej dopravy.
Forma financovania	Úver, mezanínové financovanie, financovanie vlastného kapitálu, leasing
Miera financovania	Do 45 - 50 %
Trvanie projektu	V závislosti od projektu
Počet strán žiadosti	EEEF nepoužíva štandardný formulár žiadosti. Ak máte záujem o overenie, či váš projekt spĺňa všeobecné kritériá oprávnenosti pre EEEF a chcete poslať informácie o svojom projekte, môžete kontaktovať tím pre riadenie investícií prostredníctvom e-mailovej adresy info@eeef.eu
Odhadovaná dĺžka procesu písania žiadosti	V závislosti od projektu

EU4Health

Program EU4Health je hlavným finančným nástrojom EÚ pre plnenie cieľov v oblasti verejného zdravia v období 2021-2027. Na rozdiel od iných EÚ programov, kde členské štáty majú zaručené svoje rozpočtové prostriedky, program EU4Health je riadený priamo Európskou komisiou. Žiadatelia z rôznych členských štátov súťažia o európske finančné prostriedky, pričom tie najkvalitnejšie projekty alebo akcie získavajú podporu. Granty sú udeľované priamo Európskou komisiou alebo novovytvorenou výkonnou agentúrou HaDEA (Európska výkonná agentúra pre zdravie a digitálne technológie). Na vnútroštátnej

úrovni je národným kontaktným miestom pre program EU4Health Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky. Program EU4Health reaguje na skúsenosti s pandémiou COVID-19 a má za cieľ zvýšiť pripravenosť EÚ na veľké zdravotné hrozby. Zameriava sa na posilnenie odolnosti a pripravenosti zdravotníckych systémov v členských štátoch. Program podporuje integrovanú a koordinovanú spoluprácu medzi členskými štátmi, zavádza osvedčené postupy a výmenu údajov, posilňuje zdravotníckych pracovníkov, rieši demografické výzvy a podporuje digitálnu transformáciu.

Oprávnení žiadatelia:

Oprávnenými žiadateľmi sú právnické osoby so sídlom v členskom štáte EÚ alebo v tretej krajine pridruženej k programu, výskumné nadácie a univerzity, medzinárodné organizácie pôsobiace v oblasti zdravia, verejné orgány a mimovládne organizácie. Mestá môžu zohrávať kľúčovú úlohu pri plnení cieľov programu navrhovaním a realizáciou projektov v oblasti zdravia, ktoré sú zamerané na špecifické potreby ich obyvateľstva.

STRUČNÉ FAKTY

Kto?	Právnické osoby, výskumné nadácie a univerzity, medzinárodné organizácie pôsobiace v oblasti zdravia, verejné orgány a mimovládne organizácie.
Forma financovania	Granty, verejné obstarávania
Miera financovania	Do 30 - 70 %
Trvanie projektu	až 36 mesiacov
Počet strán žiadosti	Cca. 60
Odhadovaná dĺžka procesu písania žiadosti	200 - 300 h

Európska územná spolupráca (Interreg)

<https://interreg.eu/>

Európska územná spolupráca, známa ako Interreg, podporuje spoluprácu medzi regiónmi a krajinami v rámci EÚ aj mimo nej, s cieľom prispieť k ich ekonomickému a sociálnemu rozvoju. Program Interreg VI na obdobie 2021-2027 financuje cezhraničné programy v rámci EÚ a mimo nej, ktoré sú zamerané na podporu hlavných

priorít politiky súdržnosti EÚ, vrátane zvýšenia konkurencieschopnosti a inovácií v Európe, prechodu k ekologickejšiemu a nízkouhlíkovému hospodárstvu, posilnenia odolnosti a vytvorenia hospodárstva s nulovou bilanciou uhlíka, zlepšenia dopravnej dostupnosti a sociálnej inkluzivity, a na priblíženie Európy k občanom.

Oprávnení žiadatelia:

Oprávnení žiadatelia sa môžu líšiť v závislosti od konkrétneho programu Interreg a jeho cieľov. Zahŕňajú širokú škálu subjektov a organizácií vrátane verejných orgánov na regionálnej, miestnej a národnej úrovni, ako aj mestských, miestnych a regionálnych samospráv. Oprávnené sú aj organizácie verejné služby a inštitúcie, ktoré pôsobia v oblastiach súvisiacich s cieľmi programu, ako sú energetika, životné prostredie, doprava, kultúra a vzdelávanie, neziskové organizácie, združenia a nadácie zamerané na konkrétne sociálne a environmentálne ciele. V niektorých prípadoch medzi oprávnených žiadateľov patrí aj malé a stredné podniky (MSP), vykonávajúce činnosti, ktoré prispievajú k cieľom programu.

Slovensko je zapojené do nasledujúcich programov Interreg:

INTERREG SLOVENSKO - RAKÚSKO

STRUČNÉ FAKTY

Kto?	Vo všeobecnosti je program otvorený pre všetky druhy príjemcov s právnou subjektivitou, bez ohľadu na právnú formu s výnimkou politických strán a politických hnutí.
Forma financovania	Grant
Miera financovania	Až do výšky 92 % (príspevok z EFRR max. 80 %)
Trvanie projektu	Odporúčaná dĺžka je 36 mesiacov
Počet strán žiadosti	40 - 100 (záleží od množstva partnerov)
Odhadovaná dĺžka procesu písania žiadosti	200 - 300 h

INTERREG SLOVENSKO - ČESKO

STRUČNÉ FAKTY

Kto?	<ul style="list-style-type: none">▪ Podnikateľské subjekty – mikro, malé a stredné podniky▪ Výskumné inštitúcie;▪ Komory a záujmové združenia právnických osôb (vrátane klastrov a sietí);▪ Mimovládne (neštátne) neziskové organizácie;▪ Územná samospráva a jej organizačné zložky; organizácie zriaďované štátom, krajom, obcou, mestskou časťou združením obcí;▪ Európske zoskupenie územnej spolupráce (EZÚS).
Forma financovania	Grant
Miera financovania	80 % (príspevok z EFRR)
Trvanie projektu	Max. 24 mesiacov
Počet strán žiadosti	40 - 100 (záleží od množstva partnerov)
Odhadovaná dĺžka procesu písania žiadosti	100 - 200 h

INTERREG SLOVENSKO - MAĎARSKO

STRUČNÉ FAKTY

Kto?	V závislosti od právnej formy sú ako partneri programu oprávnené tieto organizácie: <ul style="list-style-type: none">▪ Orgány verejnej moci▪ Verejnoprávne orgány▪ Súkromné neziskové organizácie▪ Malé a stredné podniky
Forma financovania	Program ponúka nenávratný grant pozostávajúci z príspevku EÚ a národného spolufinancovania vybraných projektov. Celkový rozpočet štandardných projektov nesmie byť nižší ako 200KEUR (netýka sa fondov Malého partnerstvá).
Miera financovania	80 % (príspevok z EFRR)
Trvanie projektu	Max. 30 mesiacov
Počet strán žiadosti	40 - 100 (záleží od množstva partnerov)
Odhadovaná dĺžka procesu písania žiadosti	200 - 300 h

INTERREG SLOVENSKO - POĽSKO

STRUČNÉ FAKTY

Kto?	<ul style="list-style-type: none">▪ Štát a jeho organizačné zložky,▪ Územná samospráva a jej organizačné zložky,▪ Organizácie zriaďované štátom, krajom, obcou, mestskou časťou a združením obcí,▪ Neziskové mimovládne organizácie,▪ Európske zoskupenia územnej spolupráce,▪ Vedecké a výskumné organizácie.
Forma financovania	Grant
Miera financovania	80 % (príspevok z EFRR)
Trvanie projektu	Max. 24 mesiacov
Počet strán žiadosti	40 - 100 (záleží od množstva partnerov)
Odhadovaná dĺžka procesu písania žiadosti	100 - 300 h

INTERREG HUNGARY - SLOVAKIA - ROMANIA - UKRAINE

STRUČNÉ FAKTY

Kto?	Právnické osoby a verejné subjekty, subjekty spravované verejným právom alebo neziskové súkromné subjekty a zriadené na účely verejného záujmu alebo osobitného účelu uspokojovania potrieb všeobecný záujem, ktorý môže patriť do jednej zo skupín. Súčasťou programového územia ako hlavné regióny SK sú - Košický a Prešovský kraj.
Forma financovania	Grant
Miera financovania	90 % (príspevok z EFRR)
Trvanie projektu	Plánované trvanie realizácie Projektu nesmie byť kratšie viac ako 12 mesiacov a ani viac ako 24 mesiacov.
Počet strán žiadosti	Cca. 60
Odhadovaná dĺžka procesu písania žiadosti	200 - 300 h

INTERREG CENTRAL EUROPE

STRUČNÉ FAKTY

Kto?	<ul style="list-style-type: none">Vnútroštátne, regionálne a miestne verejné orgány vrátane verejných rovnocenných orgánovSúkromné inštitúcie vrátane súkromných spoločností s právnou subjektivitou;Medzinárodné organizácie konajúce podľa vnútroštátneho práva členského štátu EÚ alebo (s obmedzeniami) podľa medzinárodného práva
Forma financovania	Grant
Miera financovania	Do 80 % (príspevok z EFRR)
Trvanie projektu	Max. 42 mesiacov
Počet strán žiadosti	Cca. 50
Odhadovaná dĺžka procesu písania žiadosti	100 - 200 h

INTERREG EUROPE

STRUČNÉ FAKTY

Kto?	<ul style="list-style-type: none">Národné, regionálne alebo miestne verejné orgányInštitúcie riadené verejným právom (napr. regionálne rozvojové agentúry, organizácie na podporu podnikania, univerzity)Súkromné neziskové organizácie.
Forma financovania	Grant
Miera financovania	Do 80 % (príspevok z EFRR)
Trvanie projektu	Max. 48 mesiacov
Počet strán žiadosti	40 - 100 (záleží od množstva partnerov)
Odhadovaná dĺžka procesu písania žiadosti	100 - 300 h

INTERREG DANUBE TRANSNATIONAL PROGRAMME

STRUČNÉ FAKTY

Kto?	<ul style="list-style-type: none">Verejné, súkromné inštitúcie a zainteresované strany,Miestne, regionálne a národné verejné orgány/inštitúcie, orgány spravované verejným právom, EZÚS,Medzinárodné organizácie a súkromné orgány,Miestne, regionálne a národné verejné orgány a organizácie zriadené a riadené verejnými orgánmi zodpovednými za výskum, inovácie, inštitúcie transferu technológií, sektorové agentúry a regionálne rozvojové agentúry,Siete, klastre a združenia, výskumné a vývojové inštitúcie, univerzity s výskumnými zariadeniami, organizácie na podporu podnikania (napr. obchodná komora, inovačné centrá podnikania, technologické informačné centrá), vyššie vzdelávanie, vzdelávacie centrum a škola,Mimovládne organizácie, súkromné podniky vrátane MSP alebo priemyselných a technologických centier a parkov.
Forma financovania	Grant
Miera financovania	Do 80 % (príspevok z EFRR)
Trvanie projektu	Max. 30 mesiacov
Počet strán žiadosti	40 - 100 (záleží od množstva partnerov)
Odhadovaná dĺžka procesu písania žiadosti	100 - 300 h

Slovenský investičný holding (SIH)

<https://www.sih.sk/>

Slovak Investment Holding (SIH) predstavuje fond, ktorý bol vytvorený s cieľom podporiť národné investičné priority Slovenskej republiky, predovšetkým prostredníctvom finančných nástrojov z EŠIF. Hlavným cieľom SIH je zlepšiť prístup k financovaniu pre subjekty a projekty v piatich kľúčových oblastiach:

- Dopravná infraštruktúra
- Energetická efektívnosť
- Odpadové hospodárstvo
- Podpora sociálnej ekonomiky
- Podpora malých a stredných podnikov

SIH poskytuje návratnú finančnú pomoc vo forme záruk, úverov a rizikového kapitálu. Investuje finančné prostriedky z eurofondov do spoločností, ktoré sú životaschopné, avšak majú problémy získať pôžičky na bežnom finančnom trhu. Súčasne SIH pomáha vyplniť investičné medzery v oblastiach, ktoré sú štátom určené ako priority. Tento rámec zahŕňa aj projekty v oblasti miest a samospráv. SIH financuje projekty výlučne návratnou formou, tzn. pomocou finančných nástrojov a nie grantovým spôsobom.

Oprávnení žiadatelia:

O finančné prostriedky môžu požiadať MSP, podniky, start-upy, mestá, obce aj samosprávy.

STRUČNÉ FAKTY

Kto?	Spoločnosti, ktoré sú životaschopné, avšak majú problémy získať pôžičky na bežnom finančnom trhu. Súčasne SIH pomáha vyplniť investičné medzery v oblastiach, ktoré sú štátom určené ako priority. Tento rámec zahŕňa aj projekty v oblasti miest a samospráv.
Forma financovania	Finančná pomoc vo forme záruk, úverov a rizikového kapitálu.
Miera financovania	Maximálna výška úveru cca 2MEUR. Maximálne úrokové sadzby, za podmienky udržania zamestnanosti, budú pre mikropodniky vo výške 3,9 % p.a. a pre ostatné podniky 1,9 % p.a.
Trvanie projektu	Splatnosť 2 až 6 rokov
Počet strán žiadosti	Cca. 10
Odhadovaná dĺžka procesu písania žiadosti	100 h

Horizont Európa

https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe_en

Horizont Európa, výskumný a inovačný program Európskej únie, má za cieľ reagovať na výzvy spojené s klimatickými zmenami tým, že prispieva k prechodu energetického sektora k udržateľnejšiemu a šetrnejšiemu prístupu voči klíme a životnému prostrediu.

Program Horizont Európa podporuje financovanie výskumu a inovácií v oblasti energetiky, čo má kľúčový význam pri

hľadaní riešení a transformácii systémov v energetickom sektore, ktorý sa momentálne potýka s množstvom výziev. Financovanie tohto programu prispieva k efektívnemu vylepšeniu celého reťazca energie z obnoviteľných zdrojov a k integrovaniu udržateľnosti a obehovosti do všetkých jeho aspektov. Súčasne, tento program podporuje vývoj nových a revolučných technológií v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a riešení pre ukladanie energie.

Oprávnení žiadatelia:

V prípade záujmu o účasť v programe Horizon Europe odporúčame kontaktovať Národný kontaktný bod, ktorý je hlavnou podpornou štruktúrou na národnej úrovni pre odborné poradenstvo, poskytovanie usmernení, praktických informácií a pomoci vo všetkých aspektoch účasti v rámcovom programe pre potenciálnych žiadateľov bez ohľadu na sektor alebo vedný odbor.

STRUČNÉ FAKTY

Kto?	V prípade záujmu o účasť v programe Horizon Europe odporúčame kontaktovať Národný kontaktný bod, ktorý je hlavnou podpornou štruktúrou na národnej úrovni pre odborné poradenstvo, poskytovanie usmernení, praktických informácií a pomoci vo všetkých aspektoch účasti v rámcovom programe pre potenciálnych žiadateľov bez ohľadu na sektor alebo vedný odbor.
Forma financovania	Grant
Miera financovania	50 - 100 %
Trvanie projektu	Zvyčajne 36 - 48 mesiacov
Počet strán žiadosti	45 - 70
Odhadovaná dĺžka procesu písania žiadosti	V závislosti od projektu. Konzorciálny projekt 400 - 600 hodín

Program LIFE

<https://www.minzp.sk/life-2021-2027/>

Program LIFE predstavuje finančný nástroj Európskej únie s dôrazom na životné prostredie a ochranu klímy. Jeho základným poslaním je podporovať prechod k udržateľnému hospodárstvu, ktoré je obnoviteľné, energeticky efektívne, klimaticky neutrálne a odolné voči zmene klímy. Cieľom tohto prechodu je ochraňovať, obnovovať a zlepšovať kvalitu životného prostredia, vrátane čistého vzduchu, vody a pôdy. Program LIFE taktiež zasahuje do boja proti strate biodiverzity a degradácii ekosystémov, a to aj podporou systému Natura 2000. Vďaka týmto opatreniam prispieva

k trvalo udržateľnému rozvoju.

Celkovo môžu mestá a regióny využiť Program LIFE na financovanie projektov, ktoré zlepšujú kvalitu životného prostredia, podporujú udržateľný rozvoj a prispievajú k boju proti zmene klímy. Toto môže zahŕňať iniciatívy na znižovanie odpadu, recykláciu, podporu energeticky efektívnych technológií a inovatívne riešenia na zníženie uhlíkovej stopy, udržateľnú spotrebu a vytváranie zdravších a udržateľných mestských prostredí.

Oprávnení žiadatelia:

Oprávnení prijímatelia v rámci programu LIFE sa môžu líšiť v závislosti od konkrétneho podprogramu v rámci programu LIFE, ale vo všeobecnosti je program otvorený pre rôzne organizácie a subjekty, vrátane miest a obcí, národných, regionálnych alebo miestnych verejných orgánov zodpovedných za otázky životného prostredia a klímy, neziskové organizácie, výskumné a akademické inštitúcie, malé a stredné podniky.

STRUČNÉ FAKTY

Kto?	<ul style="list-style-type: none">Rôzne organizácie a subjekty, vrátane miest a obcí, národných, regionálnych alebo miestnych verejných orgánov zodpovedných za otázky životného prostredia a klímy,Neziskové organizácie,Výskumné a akademické inštitúcie,Malé a stredné podniky.
Forma financovania	Grant
Miera financovania	60 % - 90 % + možné národné spolufinancovanie
Trvanie projektu	12 až 60 mesiacov (predĺženie je možné, ak je to riadne odôvodnené a prostredníctvom dodatku).
Počet strán žiadosti	50 - 120
Odhadovaná dĺžka procesu písania žiadosti	200 - 300 h

Program Digitálna Európa

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/sk/activities/digital-programme>

Program Digitálna Európa predstavuje nový finančný program Európskej únie so zameraním na rozšírenie digitálnych technológií medzi podnikmi, občanmi a verejnými inštitúciami. Táto iniciatíva je dôležitá nielen preto, že pandémia COVID-19 nám jasne ukázala, aká dôležitá je naša závislosť od dostupných technológií, ale aj preto, aby sme zabezpečili, že Európa nebude zraniteľná závislosťou od technologických systémov a riešení z iných častí sveta. Program DIGITAL je navrhnutý tak, aby vytvoril

cestu k dosiahnutiu tohto cieľa.

Program Digitálna Európa podporí projekty v piatich kľúčových oblastiach kapacity: v oblasti superpočítačov, umelej inteligencie, kybernetickej bezpečnosti, pokročilých digitálnych zručností a zabezpečenia širokého využívania digitálnych technológií v celom hospodárstve a spoločnosti, a to aj prostredníctvom centier digitálnych inovácií.

Oprávnení žiadatelia:

Oprávnení žiadatelia sa môžu líšiť v závislosti od konkrétnej výzvy programu Digitálna Európa a jeho cieľov. Vo všeobecnosti sú oprávnení o podporu požiadať MSP, veľké podniky, štátna správa, mestá, komunity a mimovládne organizácie, znalostné a inovačné centrá.

STRUČNÉ FAKTY

Kto?	MSP, veľké podniky, štátna správa, mestá, komunity a mimovládne organizácie, znalostné a inovačné centrá.
Forma financovania	Grant
Miera financovania	Min. 50 %
Trvanie projektu	24 mesiacov
Počet strán žiadosti	50 - 100
Odhadovaná dĺžka procesu písania žiadosti	200 - 300 h

URBACT IV

– Program spolupráce v oblasti rozvoja miest

<https://urbact.eu/operacny-program-urbact-iv-2021-2027>

URBACT predstavuje európsky program pre komplexný rozvoj miest. Jeho úlohou je podporiť mestá v celej Európskej únii pri hľadaní integrovaných riešení pre spoločné mestské výzvy. To sa dosahuje prostredníctvom vytvárania sietí, vzájomného učenia sa z existujúcich skúseností, získavania poznatkov a stanovovania osvedčených postupov, ktoré majú za cieľ zlepšiť mestské politiky.

Pre získanie financovania je potrebné stať sa členom URBACT siete, pričom výzvy na účasť sa otvárajú obvykle raz ročne. Ako súčasť siete budete mať nárok na dvojročnú podporu vo forme pridelenia špecializovaného experta URBACT, ad-hoc expertov, podporu z vedenia sekretariátu URBACT a finančnou podporou EÚ na pokrytie výmenných aktivít - v závislosti od vašej geografickej polohy.

Oprávnení žiadateľa:

Prihlasovanie do siete URBACT je dostupné pre obce, regionálne a národné orgány, metropolitné oblasti, príspevkové organizácie zriadené mestom, mestské časti a iné oprávnené úrovne verejnej správy. Občania, občianska spoločnosť, neziskové organizácie, akademická oblasť a súkromný sektor v mestách sa môžu tiež zapojiť prostredníctvom miestnych skupín URBACT.

STRUČNÉ FAKTY

Kto?	<ul style="list-style-type: none">▪ Obce, regionálne a národné orgány,▪ Metropolitné oblasti, príspevkové organizácie zriadené mestom, mestské časti a iné oprávnené úrovne verejnej správy,▪ Občania, občianska spoločnosť,▪ Neziskové organizácie,▪ Akademická oblasť a súkromný sektor prostredníctvom miestnych skupín URBACT.
Forma financovania	Grant, technická pomoc.
Miera financovania	Max. 95 %
Trvanie projektu	30 mesiacov
Počet strán žiadosti	30 - 50
Odhadovaná dĺžka procesu písania žiadosti	100 - 200 h

Urbánna agenda pre EÚ

<https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/mestsky-rozvoj-6/urbanna-agenda-pre-europsku-uniu>

Mestská agenda pre EÚ predstavuje novú viacúrovňovú pracovnú metódu pre mestskú politiku a prax, ktorá podporuje spoluprácu medzi členskými štátmi, mestami, Európskou komisiou a ďalšími zainteresovanými stranami. Výsledkom týchto partnerstiev sú konkrétne akčné plány, ktoré sa zameriavajú na posilnenie troch hlavných pilierov Európskej agendy pre urbanistiku: zlepšenie regulácie, efektívnejšie financovanie a rozvoj vedomostí. Tieto tri pilierové oblasti sa považujú za kľúčové pre posilnenie urbanistickej dimenzie v politikách EÚ.

Na konci roka 2022 boli vytvorené partnerstvá pre tému Ekologické mestá (Greening Cities) a Udržateľný cestovný ruch (Sustainable Tourism) a v roku 2023 bola vyhlásená nová výzva na tvorbu partnerstiev pre posledné témy, ktorými sú Potrava (Food) a Mestá rovnosti (Cities of Equality). Každá partnerstvo zahŕňa dobrovoľné a rovnocenné zapojenie miest, členských štátov, Európskej komisie a zainteresovaných strán, vrátane mimovládnych organizácií. Spoločne sa angažujú pri vypracúvaní a implementácii opatrení s cieľom úspešne riešiť mestské výzvy a prispievať k cieľom EÚ, ako je zelená a digitálna transformácia.

STRUČNÉ FAKTY

Kto?	Mestá všetkých veľkostí, regióny, členské štáty EÚ, partnerské štáty, národné združenia miest a obcí a ďalšie zainteresované subjekty, ktoré majú záujem zapojiť sa do partnerstvá, si môžu podať prihlášku do aktuálnej výzvy v danom roku.
Forma financovania	Expertné poradenstvo
Miera financovania	<ul style="list-style-type: none">▪ Špecifické každodenné poradenstvo a poradenstvo (plánovanie, riadenie a monitorovanie) a podpora údajov, nástrojov a procesov.▪ Uľahčenie a organizácia stretnutí a workshopov s tematickým partnerstvom koordinátorov▪ Špecifická podpora a poradenstvo týkajúce sa komunikačných a diseminačných služieb, ako aj hlásenia.▪ Usmernenie a poradenstvo týkajúce sa: procesu tematického partnerstva, mestskej politiky, vedomosti, mestské organizácie, zainteresované strany a siete▪ Prístup k informáciám o kľúčových politických dokumentoch.
Trvanie projektu	3 roky
Počet strán žiadosti	20 - 30
Odhadovaná dĺžka procesu písania žiadosti	50 - 100 h

Európska mestská iniciatíva

<https://www.urban-initiative.eu/>

Európska mestská iniciatíva (EUI) je súčasťou Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) a predstavuje základný nástroj na podporu miest všetkých veľkostí pri budovaní kapacít, podpore inovácií a vývoji riešení pre mestské výzvy, ktoré sú relevantné pre EÚ.

Jednou z hlavných foriem pomoci je finančná podpora pre mestské orgány, pri ktorej môžu získať až 80 % priameho spolufinancovania. Toto umožňuje mestám v rámci EÚ experimentovať s inovatívnymi nápadmi a slúži im ako testovací priestor pre nové myšlienky, ktoré následne môžu byť prenesené do ďalších miest.

Okrem toho iniciatíva posilňuje kapacity miest pri navrhovaní integrovaných a participatívnych stratégií, politik a postupov pre udržateľný rozvoj miest. Týmto spôsobom zvyšuje schopnosť miest účinne riadiť svoj rozvoj. Navyše poskytuje mestám znalostné prostredie, ktoré zabezpečuje ľahší prístup k horizontálnym a tematickým znalostiam. To umožňuje mestám zdieľať know-how v oblasti udržateľného rozvoja miest a výmenou skúseností prispieva k inováciám a efektívnemu riešeniu mestských výziev.

Oprávnění žiadateľa:

O podporu z EUI môžu požiadať každý mestský orgán, združenie alebo zoskupenie mestských úradov so sídlom v Európskej únii, ktoré sú klasifikované ako mesto, obec alebo predmestie a majú najmenej 50 000 obyvateľov.

STRUČNÉ FAKTY

Kto?	Každý mestský orgán, združenie alebo zoskupenie mestských úradov so sídlom v Európskej únii, ktoré sú klasifikované ako mesto, obec alebo predmestie a majú najmenej 50 000 obyvateľov.
Forma financovania	Grant
Miera financovania	Do 80 %
Trvanie projektu	3.5 roka
Počet strán žiadosti	Cca. 120
Odhadovaná dĺžka procesu písania žiadosti	200 - 300 h

Inovačný fond

<https://www.economy.gov.sk/inovacie/podporne-nastroje/inovacny-fond>

Inovačný fond podporuje projekty, ktoré majú prierezový charakter a zameriavajú sa na inovatívne nízkouhlíkové riešenia, ktoré prispievajú k zníženiu emisií v rôznych sektoroch, napríklad prostredníctvom využívania obnoviteľných zdrojov energie. S ohľadom na to, že prechod na obehové hospodárstvo môže zahŕňať energeticky náročné procesy, ako je recyklácia a zhodnocovanie materiálov, zvyšuje sa potreba čistých energetických

technológií. Inovačný fond tak predstavuje významný krok smerom k rýchlejšiemu presadzovaniu obehového hospodárstva.

Ako mestská samospráva môžete zohrávať aktívnu úlohu v podpore energeticky náročných podnikov tým, že im poskytnete informácie o možnostiach financovania z Inovačného fondu.

STRUČNÉ FAKTY

Kto?	Firmy, ktoré sú zaradené do systému ETS
Finančná alokácia programu	1 BLN EUR
Miera financovania	Pre malé projekty s CAPEX do 7,5 mil. EUR s 60 % podielom financovania z CAPEX pre prierezové projekty s CAPEX > 7,5 mil. EUR so 60 % mierou financovania dodatočných kapitálových a prevádzkových nákladov spojených s inováciami
Trvanie projektu	2 - 3 roky
Počet strán žiadosti	V závislosti od výzvy, 100 - 200
Odhadovaná dĺžka procesu písania žiadosti	300 - 1000 h

Success stories

Táto časť príručky prezentuje príbehy úspešných miest, ktoré sa zapojili do niektorého z programov určených na financovanie inovácií v mestách a priniesli pozitívne zmeny pre svojich obyvateľov. Ide o mestá, ktorých predstavitelia sa nebáli experimentovať, prebrali zodpovednosť za kvalitu života v svojej komunite a dosiahli úspechov v rôznorodých oblastiach - udržateľnej mobility, energetickej efektívnosti, krízovom manažmente v súvislosti s prírodnými katastrofami, digitalizácie verejných služieb a ďalších.

Konkrétne príbehy úspechov boli vybrané tak, aby reprezentovali širokú škálu smart riešení, ktoré sú pre

mestá dostupné. Uvedomujeme si, že každé mesto má svoje špecifické východiskové podmienky a vlastnosti, ako aj povedomie o svojich silných stránkach a limitoch. Zároveň bolo našim cieľom predstaviť vám mestá, ktoré sa nemusí veľmi líšiť práve od toho vášho - do počtu obyvateľov, veľkosti alebo problému, ktorú projektom riešilo.

Je v záujme nás všetkých inšpirovať sa úspechmi a inovatívnymi aktivitami v susedných mestách a stať sa tak katalyzátorom zmien pri riešení vlastných mestských výziev, aby sa v našom meste oplatilo pracovať, podnikat' a najmä kvalitne a plnohodnotne žiť.

NÁZOV PROJEKTU:

System predpovedania a prevencie bleskových povodní (FLOPRES - Flash Flood Prediction and Prevention System)

KOORDINÁTOR: ESPRIT spol. s r.o., Slovensko

GRANT: LIFE (Action Grant Budget-Based)

KRAJINA REALIZÁCIE: Slovensko, Poľsko

STAV PROJEKTU: prebieha

ZAČIATOK REALIZÁCIE: 2023

TYP SUBJEKTU: MSP

WEB: <https://www.esprit-bs.sk/>

STRUČNÉ INFORMÁCIE O PROJEKTE:

Meniace sa hydrometeorologické podmienky v dôsledku klimatických zmien, intenzifikácia využívania pôdy a vody a nedostatočné prispôsobenie opatrenia patria medzi prispievateľov k rizikám súvisiacim s vodou, ako sú zosuvy pôdy alebo bleskové povodne. Projekt FLOPRES navrhuje integrované riešenie na podporu modelovania záplav, predpovedí, včasných varovaní, integrácie a analýzy multimodálnych údajov pre orgány zodpovedné za vodné a havarijné hospodárstvo na všetkých úrovniach a pre súkromné osoby, ktoré by mohli byť ovplyvnené dôsledkami nebezpečných udalostí súvisiacich so zmenou klímy. Projekt prispeje k lepšie informovaným a k prírode šetrnejším rozhodovacím procesom vo vodnom hospodárstve a v riadení vodných rizík a katastrof na základe aktuálnych informácií, zvýšených vedomostí a posilnenej spolupráce medzi zainteresovanými stranami, odborníkmi a verejnosťou. V dôsledku toho sa posilní odolnosť obcí a ich občanov voči udalostiam súvisiacim so zmenou klímy a znížia sa riziká vyplývajúce zo zmeny klímy.

ADRESOVANÉ VÝZVY:

Stratégie, plány a najmodernejšie nástroje.

CIELE PROJEKTU:

Zhromažďovať aktuálne a relevantné hydrologické údaje vo vybraných lokalitách a analyzovať ich. Po druhé, zlepšiť vedomostnú základňu miestnych komún o rizikách súvisiacich so zmenou klímy a zvýšiť povedomie miestnych orgánov o stratégiách prispôsobenia sa prírode. Nakoniec vyvinúť a otestovať inovatívny najmodernejší systém, ktorého cieľom je pomôcť obciam, zodpovedným orgánom, spoločnostiam a jednotlivcom preskúmať prevenciu rizík a katastrof súvisiacich s vodou a adaptáciu na zmenu klímy a núdzové opatrenia.

VÝSTUPY PROJEKTU:

- Systém IoT na báze WEB GIS
- Vylepšiť a aktualizovať údaje
- Znížiť negatívny vplyv povodní vývojom inovatívneho systému včasného varovania pre bleskové povodne
- Zvýšiť kapacity a poznatky o prispôsobení sa zmene klímy
- Zvýšiť povedomie o využívaní pôdy a povodňových rizikách
- Zabezpečiť prenosnosť, opakovateľnosť a udržateľnosť

PARTNERI PROJEKTU:

verejné organizácie, súkromne podniky, akademický sektor

NÁZOV PROJEKTU:

Start-upy s inovatívnymi riešeniami mobility

KOORDINÁTOR: Samospráva mesta Dubnica nad Váhom, rumunský start-up Rastel.io

GRANT: Podpora Rapid Applications for Transport (RAPTOR) na riešenie špecifických výziev mestskej mobility pre samosprávu

KRAJINA REALIZÁCIE: Slovensko

STAV PROJEKTU: prebieha

ZAČIATOK REALIZÁCIE: 2023

TYP SUBJEKTU: MNO / iná

WEB: <https://raptorproject.eu/2023-city-challenge-dubnica-nad-vahom/>

STRUČNÉ INFORMÁCIE O PROJEKTE:

Rumunský start-up Rastel.io bude pilotovať svoje modulárne, inteligentné a bezpečné parkovacie jednotky pre bicykle, ktoré majú digitálne dvojča pre dáta v reálnom čase. Solárne parkovacie jednotky sú prístupné prostredníctvom aplikácie, ktorá umožňuje organizáciám tretích strán odmeňovať aktívnu mobilitu.

ADRESOVANÉ VÝZVY:

Pomôcť zlepšovať podmienky mestskej infraštruktúry na podporu využívania mikromobility.

CIELE PROJEKTU:

Modulárne, inteligentné a bezpečné parkovacie jednotky pre bicykle.

VÝSTUPY PROJEKTU:

- Analýza súčasnej infraštruktúry aktívnej mobility v meste
- Dátovo orientované nástroje, ktoré poskytujú inteligentné riešenia na rozšírenie infraštruktúry aktívnej mobility
- Replikovateľné, modulárne a udržateľné riešenie, ktoré pomáha zvyšovať aktívnu mobilitu a modálny podiel
- Riešenia pre bezpečnejšiu infraštruktúru aktívnej mobility
- Riešenie bude integrovať platby, monitorovanie používania a mechanizmy kontroly prístupu. Úspešný projekt zmení dlhodobé návyky občanov smerom k aktívnej mobilite a vytvorí podmienky pre vyššie percento využívania bicyklov v meste

PARTNERI PROJEKTU:

verejné organizácie, súkromne podniky

NÁZOV PROJEKTU:

Informatizácia MHD v Bratislave – informačné tabule

KOORDINÁTOR: Dopravný podnik Bratislava, akciová spoločnosť, Samospráva mesta Bratislava

GRANT: Európsky fond regionálneho rozvoja v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu

KRAJINA REALIZÁCIE: Slovensko, Poľsko

STAV PROJEKTU: prebieha

ZAČIATOK REALIZÁCIE: 2018

TYP SUBJEKTU: MNO / iná

WEB: <https://dpb.sk/sk/informatizacia-mhd-v-bratislave-informacne-tabule>

STRUČNÉ INFORMÁCIE O PROJEKTE:

Projekt zahŕňa výrobu 124 tabúl na 117 zastávkach rozmiestnených na mestských pozemkoch. Tabule budú napojené na aktuálnu GPS polohu vozidiel MHD. Informačné tabule budú informovať v reálnom čase o príchode vozidiel MHD Bratislava. Informačné tabule budú audiovizuálne, t. j. budú zobrazované a hlásené, budú poskytovať informácie pre zrakovo indisponovaných, budú disponovať samostatnou nezávislou jednotkou na zastávke a budú on line. Zmena informačného systému cez nové informačné tabule znamená najmä kvalitatívny prínos – zlepšenie informovanosti verejnosti a zvýšenie atraktivity MHD.

ADRESOVANÉ VÝZVY:

Inteligentné riadenie dopravy - Budovanie inteligentného dopravného systému (ITS)

CIELE PROJEKTU:

Cieľom projektu je zvyšovanie atraktivity a konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy.

VÝSTUPY PROJEKTU:

Hlavným užívateľom výstupu projektu bude teda široká cestujúca verejnosť, vrátane cyklistov, mamičiek s kočíkmi a zrakovo telesne postihnutí cestujúci. PIS (Passenger Information System) je v súčasnej dobe jedným z prvkov informačných systémov pre cestujúcich mestskou hromadnou dopravou. Inteligentný zastávkový informačný systém umožní cestujúcim on-line prístup k reálnym a aktuálnym informáciám o linkách, o odchodoch spojov a prípadných meškaniach bez toho, aby museli v zložitých podmienkach hľadať na zastávke informáciu o odchode svojej linky.

PARTNERI PROJEKTU:

verejné organizácie, súkromne podniky

NÁZOV PROJEKTU:

Vývoj ekosystémových nástrojov a služieb pre ochranu a obnovu biodiverzity v Bratislave a Viedni

KOORDINÁTOR: Mestské lesy v Bratislave, Viedenské oddelenie ochrany životného prostredia - MA 22 Rakúsko, Inštitút aplikovanej ekológie, Slovensko / DAPHNE

GRANT: INTERREG V-A SK-AT 2014-2020

KRAJINA REALIZÁCIE: Slovensko, Rakúsko

STAV PROJEKTU: ukončený

ZAČIATOK REALIZÁCIE: 2019

TYP SUBJEKTU: MNO / iná

WEB: https://lesy.bratislava.sk/vismo/dokumenty2.asp?id_org=451035&id=4746

STRUČNÉ INFORMÁCIE O PROJEKTE:

Projekt „CITY NATURE“, realizovaný v rámci Programu INTERREG V-A SK-AT 2014 - 2020, sa zameriava na rozvoj zelenej infraštruktúry cezhraničného regiónu v dvoch susedských mestách Twin City regiónu – Bratislavy a Viedne.

ADRESOVANÉ VÝZVY:

Posilnenie cezhraničnej integrácie funkčných ekologických sietí a zelených infraštruktúr s cieľom ochrany biodiverzity a prispievanie k stabilite ekosystémov.

CIELE PROJEKTU:

Cieľom projektu je zachovanie a podpora biologickej rozmanitosti prostredníctvom realizácie opatrení na zvýšenie biodiverzity v urbánnom prostredí a komplexnej práce s verejnosťou.

VÝSTUPY PROJEKTU:

- mapovanie lúk
- výskum – netopiere, belorítky a iné stavovce i bezstavovce (telemetria, monitoring)
- zapojenie verejnosti do monitorovania vybraných druhov
- rekultivácia a starostlivosť o vybrané lúky s využitím inovatívnych postupov v pilotných biotopoch na Slovensku a vo vybraných lúčnych biotopoch v Rakúsku
- vypracovanie spoločnej metodiky a akčného plánu na zvýšenie biodiverzity
- expertné workshopy na Slovensku a v Rakúsku v rámci rekultivácie a starostlivosti o lúčne biotopy
- vytvorenie web portálu Service Center - City Nature
- vývoj vzdelávacích programov, služieb a školiacich schém pre Infocentrum Kamzík v Bratislave
- podujatia na zvýšenie verejného záujmu - výstavy, exkurzie, dni otvorených dverí
- krátky film
- vybudovanie Infocentra Kamzík a realizácia testovacej prevádzky

PARTNERI PROJEKTU:

verejné organizácie, súkromne podniky

NÁZOV PROJEKTU:

BAUM2020 - „Bratislava Územný Manažment 2020“

KOORDINÁTOR: Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava

GRANT: INTERREG V-A SK-AT

KRAJINA REALIZÁCIE: Slovensko, Rakúsko

STAV PROJEKTU: ukončený

ZAČIATOK REALIZÁCIE: 2020

TYP SUBJEKTU: MNO / iná

WEB: http://www.projekt-baum.eu/assets/File.ashx?id_org=700028&id_dokumenty=1237

STRUČNÉ INFORMÁCIE O PROJEKTE:

Projekt „Bratislava Územný Manažment 2020“ má prehĺbiť vzťahy a zlepšiť tok informácií medzi slovenským hlavným mestom a jeho rakúskym okolím a vytvoriť rámec pre partnerskú spoluprácu založenú na vzájomnej dôvere. Za týmto účelom vznikla v Bratislave spoločná projektová kancelária s jedným rakúskym a jedným slovenským projektovým manažérom

ADRESOVANÉ VÝZVY:

Prioritou agendy projektu je zriadenie územného manažmentu pre Bratislavu a okolie v cezhraničnom mestskom regióne medzi Bratislavou, Dolným Rakúskom a Burgenlandskom.

CIELE PROJEKTU:

Ťažiskovými témami sú „Doprava“, „Územné plánovanie a životné prostredie“ a „Miestna spolupráca“. Pomocou

pracovných skupín a vlastného akčného rozpočtu iniciovať celý rad cezhraničných pilotných projektov v uvedených oblastiach. Každý z týchto projektov má prispieť k riešeniu konkrétneho cezhraničného problému alebo pomôcť odstraňovať bariéry.

VÝSTUPY PROJEKTU:

Posilnenie cezhraničných väzieb:

- spoločná koordinačná kancelária v Bratislave
- stretnutia starostov
- výročná konferencia BAUM
- informačné stretnutia
- spoločné plánovacie procesy
- Border Walks so sprievodcom pre verejnosť

Identifikovanie a rozpracovanie nápadov s cezhraničným potenciálom:

- 3 ťažiskové témy: Doprava, Územné plánovanie a životné prostredie, Miestna spolupráca

Vybrané pilotné projekty (akčný rozpočet na realizáciu menších koncepcií / štúdií / konzultácií zameraných na konkrétne opatrenia)

PARTNERI PROJEKTU:

verejné organizácie, súkromne podniky

NÁZOV PROJEKTU:

CERlecon - “CENTRAL EUROPE Regional Innovation Ecosystems Network”

KOORDINÁTOR: Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, Slovak Business Agency

GRANT: INTERREG CENTRAL EUROPE

KRAJINA REALIZÁCIE: Slovensko, Česko, Chorvátsko, Nemecko, Rakúsko, Poľsko a Taliansko

STAV PROJEKTU: ukončený

ZAČIATOK REALIZÁCIE: 2016

TYP SUBJEKTU: MNO / iná

WEB: <https://www.sbagency.sk/ceriecon>

STRUČNÉ INFORMÁCIE O PROJEKTE:

Hlavným cieľom projektu, realizovaného v rámci programu Interreg Central Europe, je vytvorenie „Playparku“ – systému pre zvyšovanie zručností začínajúcich podnikateľov v oblasti nových technológií, inovatívnych produktov, služieb, procesov či sociálnych inovácií v meste Bratislava, ako i ďalších 6 krajinách – Česku, Chorvátsku, Nemecku, Rakúsku, Poľsku a Taliansku. Prostredníctvom uceleného balíka stratégií, akčných plánov, pilotných akcií, tréningov a nástrojov umožní vytvorenie inovatívneho spôsobu inšpirácie, tréningu a podpory začínajúcich podnikateľov v regióne Strednej Európy.

ADRESOVANÉ VÝZVY:

Regionálna inovačná ekosystémová sieť Centrálny Európy, prepojenie jednotlivých zložiek inovačného podnikateľského ekosystému (vzdelanie – veda a výskum – podniky – podporné inštitúcie a verejná správa).

CIELE PROJEKTU:

Aktivity projektu prispievajú k budovaniu podnikateľskej kultúry v meste Bratislava a k zvýšeniu motivácie mladých ľudí začať podnikat'. Na mieru šitá podpora a vzdelávanie poskytované v rámci Playparku umožní rozvoj ich podnikateľských zručností a kompetencií. Navyiac, nadnárodná sieť, spájajúca jednotlivé regionálne ekosystémy, poskytne začínajúcim podnikateľom príležitosti na rozvoj v medzinárodnom podnikateľskom prostredí, vzájomnú výmenu skúseností a know-how.

VÝSTUPY PROJEKTU:

Spoločnou črtou všetkých Playparkov rozvíjaných v rámci projektu CERlecon je zameranie sa na oblasti stratégií regionálnej špecializácie (RIS3) ako hlavného zdroja inovácií. Počas 36 mesiacov realizácie (jún 2016 – máj 2019) projekt CERlecon vďaka podpore z Európskeho fondu regionálneho rozvoja prispeje k zvyšovaniu inovatívnosti v regiónoch Strednej Európy a vďaka zameraniu na ekonomický i sociálny rozmer aj k ich premene na lepšie miesta pre život a prácu.

PARTNERI PROJEKTU:

verejné organizácie, súkromne podniky

civitta

www.civitta.com

CIVITTA Slovakia je jedným zo stredoeurópskych lídrov v poskytovaní poradenských služieb pokrývajúcich celok inovačného cyklu. Poslaním tímu je radiť startupom, etablovaným spoločnostiam a výskumným inštitúciám s cieľom poskytovať inovácie svetovej úrovne. Slovenský tím je od svojho založenia v Bratislave v roku 2007 nápomocný pri budovaní miestneho a regionálneho inovačného ekosystému.

Jej strategické poradenské služby pokrývajú oblasti ako podpora startupov, komercializácia výskumu a vývoja, podnikové inovácie, kreatívny priemysel, ako aj verejná politika a inštitucionálne stratégie. CIVITTA Slovakia je súčasťou skupiny CIVITTA s viac ako 30 kancelármi v 20 krajinách so sídlom v Estónsku.

www.eiturbanmobility.eu

Co-funded by the
European Union

EIT Urban Mobility je medzinárodný projekt Európskeho Inštitútu Inovácií a Technológií.

Úlohou EIT Urban Mobility HUB na Slovensku je:

1. Poskytovať prístup k najinovatívnejším riešeniam v EÚ v oblasti mestskej mobility.
2. Zvyšovať povedomie o aktivitách slovenských miest, firiem a občanov, ktorí podnikajú konkrétne kroky pre lepší život v našich mestách.
3. Organizovať podujatia, akými sú súťaže startupov / inovatívnych projektov v mestskej mobilite, vzdelávacie programy a networkingové podujatia.

